

Informatieblad Asbest

Wat is asbest?

Asbest is een verzamelnaam voor een aantal mineralen dat is opgebouwd uit hele kleine, naaldachtige vezels. Asbest is tot 1994 vooral toegepast in producten vanwege zijn goede eigenschappen: het is sterk en flexibel, bestand tegen hoge temperaturen, slijtvast, isolerend en bovendien goedkoop. Het is gebruikt voor allerlei doeleinden, niet alleen in golf- en vlakke platen, isolatiematerialen en waterleidingbuizen in gebouwen en woningen, maar ook in bloembakken, vensterbanken, kisten en haardrogers.

Bij asbest wordt een verschil gemaakt tussen hechtgebonden asbest en niet-hechtgebonden asbest. Dit verschil is belangrijk, omdat het iets zegt over de kans dat asbestvezels in de lucht kunnen komen. Bij hechtgebonden asbest zitten de vezels vast in het materiaal en kunnen ze niet zomaar in de lucht komen. Alleen wanneer het materiaal wordt beschadigd komen vezels vrij. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij boren, zagen of schuren, of wanneer het materiaal breekt. Onbeschadigd materiaal met hechtgebonden asbest hoeft niet meteen verwijderd te worden. Bij niet-hechtgebonden asbest zitten de vezels minder vast in het materiaal en is er een grote kans dat vezels vrij in de lucht komen. Sinds 1993 is in ons land een algemeen asbestverbod van kracht, omdat onderzoek uitwees dat contact met asbest ernstige gevolgen voor de gezondheid met zich mee kan brengen. Het verbod geldt op het bewerken, verwerken of in voorraad houden van asbest of asbesthoudende producten.

Hoe herken je asbest?

Op breukvlakken en bij beschadigingen is aan de vezelachtige structuur vaak te zien of het om een asbestverdacht materiaal gaat. Meestal heeft het materiaal een witte tot lichtgrijze kleur, maar het kan ook lichtgrijs tot donkergrijs zijn. Alleen een microscopische analyse kan bewijzen of het materiaal of product echt asbest bevat. Lees meer informatie over asbest op <http://www.infomil.nl/onderwerpen/hinder-gezondheid/asbest-0/>.

Waarom is asbest gevaarlijk?

De belangrijkste gevolgen voor de gezondheid bij inademing van asbestvezels zijn bindweefselvorming (asbestose), longkanker en het ontwikkelen van longvlies- of buikvlieskanker (mesothelioom). De schadelijke gevolgen van inademing van vezels openbaren zich meestal pas na tientallen jaren.

Hoe word ik blootgesteld aan asbest?

Voor zover als bekend, leidt het inslikken of aanraken niet tot gezondheidseffecten. Vezels kunnen door inademen in de longen terechtkomen. Sommige vezels worden weer uitgeademd en andere worden door het lichaam afgevoerd. Soms blijven vezels in de longen achter, doordat de longen kunnen deze vezels niet goed verwijderen. Hierdoor kunnen asbestvezels diep in de longen doordringen en daar hun schadelijke werking uitoefenen. Doordat de vezels niet goed zijn af te breken, kunnen deze gedurende jaren in de long aanwezig blijven. De asbestvezels kunnen daar na vele jaren asbestgerelateerde aandoeningen veroorzaken. Er bestaat geen onderzoeksmethode om te bekijken of er vezels in de longen zitten.

Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid
GGD'en Brabant / Zeeland

Wat zijn de gezondheidsrisico's van asbest?

Niet iedereen die asbestvezels inademt, wordt daardoor ziek. Of iemand ziek wordt door asbest wordt vooral bepaald door de hoeveelheid asbestvezels die iemand heeft ingeademd. Dit is weer afhankelijk van de hoeveelheid asbestvezels in de lucht en de duur dat iemand deze lucht heeft ingeademd. Asbest is een natuurlijke grondstof en komt nog steeds in zeer lage concentraties als natuurlijke achtergrondconcentratie voor in de leefomgeving. Deze is in Nederland echter bijna te verwaarlozen. Vooral mensen (vaak werknemers) die jarenlang relatief hoge concentraties asbestvezels hebben ingeademd of kortdurend zeer hoog zijn blootgesteld lopen een verhoogd gezondheidsrisico. Het incidenteel inademen van asbestvezels leidt in het algemeen tot een verwaarloosbaar gezondheidsrisico. De belangrijkste gevolgen voor de gezondheid bij blootstelling aan asbestvezels via inademing zijn het optreden van bindweefselvorming (asbestose), longkanker en het ontwikkelen van longvlies- of buikvlieskanker (mesothelioom). De schadelijke gevolgen van inademing van vezels openbaren zich meestal pas na tientallen jaren.

Welke specifieke bevolkingsgroepen lopen een verhoogd gezondheidsrisico?

Kinderen vormen een risicogroep voor asbest. Ze zijn niet gevoeliger voor asbest ten opzichte van volwassenen, maar hebben een langere levensverwachting dan volwassenen. Asbest geeft pas 10 tot 60 jaar later gezondheidseffecten en kinderen hebben dus een grotere kans dat gedurende hun leven gezondheidseffecten kunnen ontwikkelen na blootstelling aan asbestvezels. Ook werknemers vormen een risicogroep wanneer zij met asbest gewerkt hebben zonder daarbij de nodige persoonlijke beschermingsmaatregelen te hebben getroffen. Bovendien vormen rokers een risicogroep, roken zorgt namelijk voor een versterkend effect.

Wat kunnen wij voor u doen?

Maakt u zich zorgen over asbest in uw leefomgeving? Neem dan contact met ons op. Wij schatten de risico's voor uw gezondheid in en adviseren u of aanvullend onderzoek of maatregelen nodig zijn. Vaak leggen wij hierover contact met uw gemeente.

Proclaimer

Dit informatieblad bevat algemene informatie en gaat niet in op specifieke situaties. Bureau GMV streeft naar een zorgvuldige controle van de informatie in dit informatieblad, zodat deze actueel, nauwkeurig en betrouwbaar is. Deze informatie is gebaseerd op de huidige wetenschappelijke kennis. Mocht u desondanks onjuistheden tegenkomen, dan stellen wij het zeer op prijs indien u dit aan ons doorgeeft via milieu@ggd-bureauqmv.nl.